

تحويل نظام آموزشی (از قاجار تا پایان پهلوی اول)

www.ketab.ir

مؤلف: فرشید مهري

Tasalotpub.ir

فرشید مهري	نام پديدآور
تحول نظام آموزشي (از قاجار تا پهلوي اول) / مولف فرشيد مهري.	نشر
تهران: انتشارات تسلط، ۱۴۰۰	نظاھري
۴۵۰ ص. جدول، نمونه و تصاوير.	بهرست نويسي
۹۷۸-۶۰۰-۸۸۹۳-۸۰-۶	فيا
تحويلات آموزشي -- ايران -- تاريخ -- قرن ۱۳ق. - ۱۴	تحويلات آموزشي -- ايران -- تاريخ -- قرن ۱۳ق. - ۱۴
th century ۲۰th - ۱۹ Educational change -- Iran -- History --	آموزش و پرورش -- ايران -- تاريخ -- قرن ۱۳ق. - ۱۴
آموزش و پرورش -- ايران -- تاريخ -- قرن ۱۳ق. - ۱۴	th century ۲۰th - ۱۹ Education-- Iran-- History--
آموزش و پرورش -- ايران -- ارزشيابي	آموزش و پرورش -- ايران -- ارزشيابي
Education-- Iran -- Evaluation:	Education-- Iran -- Evaluation:
ويراستار و صفحه آرا: معصومه رفيعي و فرشيد مهري	زوده
۱۳۵۱LA:	کنگره
۹۵۵/۳۷۰:	ديويي
۸۴۶۸۶۵۸:	ابشناسي ملي

www.ketab.ir

۰۲۶۴۸۵۲۶۸

@tasalot۱۳

e www.tasalotpub.ir

تحول نظام آموزشي (از قاجار تا پايان پهلوي اول)

مولف: فرشيد مهري

ويراستار و صفحه آرا: معصومه رفيعي و فرشيد مهري	سال چاپ: ۱۴۰۰
طراحي جلد: ابوالفضل مصور	تيراژ: ۱۰۰۰ جلد
نوبت چاپ: اول	چاپ و صحافي: ديبا
	قيمت: ۱۲۰۰۰۰ تومان

کليه حقوق مادي و معنوي اين اثر متعلق به انتشارات تسلط است. و هيچ شخص حقيقي يا حقوقي، حق چاپ و تکثير اين اثر را به هر شکل و صورت، اعم از فتوکپی از کل يا جزئی از کتاب و حتی برداشت بصورت دستنویس را ندارد. متخلفين به موجب بند ۵ ماده قانون حمايت از ناشرين تحت پيگورد قانونی قرار می گیرند.

تاریخ اندیشه‌ی جاویدان بشریست که با اندیشه و تفکر پیرامون اتفاقات و حوادث گذشته، عبرت می‌آموزد و گذشته را همچون چراغی فرزنده راهنمای مسیر رو به پیشرفت خود می‌داند. تاریخ همچون شناسنامه هر فرد شامل اطلاعات هویتی اوست. و هر فردی باید تاریخ را بخواند و بداند. و با ماهیت و گذشته‌اش چنان عجین باشد که را مسیر رو به جلو کمتر اشتباه کند.

هر قسمتی از تاریخ زیبایی‌ها و جذابیت‌های خاص خودش را دارد که انسان را به تفکر و تأمل سوق می‌دهد. انسانی که در دنیای کنونی بیشتر از تاریخ و هویت خود فاصله گرفته و بدون توجه به گذشته به مسیر خود ادامه می‌دهد و چنان درگیر روزمرگی است که کمتر به گذشته می‌نگرد و لذا کمتر درس می‌گیرد و زمانی به خود می‌آید که می‌بیند مسیری را بی هویت و بی عبرت طی کرده و این اندیشه نیندیشیدنش بیشتر او را آزار می‌دهد.

تفکر تاریخ مآب، تفکری مبتنی بر اندیشندن منطقی و فلسفی است. تفکری مبتنی بر استدلال که تصمیم‌گیری را از چارچوب درایت و عقلانیت خارج نمی‌کند.

تاریخ تحول نظام آموزشی یکی از جنبه‌های زیبای تاریخ که به قلم کوشا و شیوای استاد ارجمند جناب آقای فرشید مهری به رشته تحریر در آمده است. برای انتشارات تسلط باعث افتخار است که این اثر فاخر را به چاپ می‌رساند. امید است خوانندگان خاص این اثر حاصل بهره‌ی خود را از این اثر ببرند.

مهران بازارمچ

مدیر مسئول انتشارات تسلط

فصل اول: کلیات

۱-۱- پیشگفتار.....	۲
۲-۱- مقدمه.....	۶
۳-۱- ساختار کتاب.....	۹
۴-۱- معرفی و ارزیابی منابع مورد استفاده.....	۱۱
۱-۴-۱- مجموعه اسناد.....	۱۱
۲-۴-۱- کتب.....	۱۳
۳-۴-۱- روزنامه ها و مجلات.....	۱۸

فصل دوم: وضعیت نظام آموزشی ایران در دوران قاجار

الف : پیش از مشروطیت.....	۲۲
۱-۲- نقش و عملکرد مکتب خانه ها در تعلیم و تربیت.....	۲۳
۲-۲- تأسیس و عملکرد مدارس اقلیتهای دینی و خارجی.....	۳۱
۳-۲- روند تأسیس مدارس نوین.....	۳۷
۴-۲- نقش و عملکرد انجمن معارف.....	۴۶
۱-۴-۲- شکل گیری انجمن معارف.....	۴۶
۲-۴-۲- تأسیس مدارس جدید.....	۴۹
۳-۴-۲- نشر کتب، تأسیس کتابخانه ملی و مدرسه اکابر.....	۵۴
۴-۴-۲- راه اندازی روزنامه های معارفی.....	۵۶
۵-۴-۲- چگونگی انحلال انجمن معارف.....	۵۷
۵-۲- تحلیل و ارزیابی وضعیت آموزشی پیش از مشروطیت (مقاومتها و حمایتها).....	۶۱
ب : پس از مشروطیت.....	۶۵

۶-۲- بررسی دیدگاه منورالفکران در مطبوعات و احزاب در خصوص ضرورت تغییر و تحول	۶۶
نظام آموزشی (پیش از مشروطه و پس از آن).....	۶۶
۲-۶-۱- مطبوعات.....	۶۶
۲-۶-۲- احزاب و فرقه ها.....	۶۹
۲-۷- شکل گیری وزارت معارف و رویکرد مجلس و وزارت معارف در خصوص تحول نظام	۷۳
آموزشی.....	۷۳
۲-۸- روند و چگونگی تأسیس مدارس دخترانه و نوع مواجهه جامعه با آن:.....	۸۵
۲-۹- وزرای معارف دوره قاجار.....	۹۵
۲-۱۰- ارزیابی از وضعیت آموزشی (مقاومت ها و حمایت ها).....	۱۰۲
۲-۱۲- نشریات و آرای منورالفکران در خصوص ضرورت اصلاح نظام آموزشی (اواخر	۱۰۷
قاجار و اوایل پهلوی اول).....	۱۰۷

فصل سوم: مبانی نظری و عملی نوسازی نظام آموزشی

۳-۱- زمینه ها و ضرورت های رویکرد به تمرکز گرایی در نظام آموزش.....	۱۲۰
۳-۲- دیدگاه منورالفکران و آرای نشریات در رویکرد به ناسیونالیسم تجددخواه.....	۱۲۷
۳-۳- مؤلفه های نظری و عملی طرح ملت سازی.....	۱۳۷
۳-۱-۳- زبان فارسی.....	۱۳۷
۳-۲-۳- خاستگاه حاکمیت در رویکرد به نژاد آرایی و باستانگرایی.....	۱۳۹
۳-۳-۳- وطن و شاه در الگوی ناسیونالیسم.....	۱۴۹
۳-۴-۳- جایگاه و جلوه های ناسیونالیسم در متون درسی تاریخ.....	۱۵۱
۳-۱-۴-۳- باستان گرایی.....	۱۵۷
۳-۲-۴-۳- ریشه و اصل ایرانی.....	۱۶۴
۳-۳-۴-۳- شاه پرستی.....	۱۶۷
۳-۴-۴-۳- وطن خواهی و ایران دوستی.....	۱۷۰
۳-۵-۴-۳- زبان فارسی.....	۱۷۴
۳-۶-۴-۳- ضدیت با اعراب.....	۱۷۴

- ۷-۴-۳- جایگاه اقوام مهاجم شرق و شمال شرقی در کتب درسی ۱۷۶
- ۵-۳- نقش اندیشه و جریانهای طرفدار سکولار و غربگرا در نوع رویکرد فرهنگی حاکمیت ۱۷۸
- ۶-۳- رویکرد دولت پهلوی به دین ۱۸۵
- ۷-۳- جایگاه دین و روحانیت در نظام آموزشی ۱۹۲
- ۸-۳- جایگاه ادیان در متون درسی ۲۰۵
- ۱-۸-۳- نوع رویکرد به تاریخ اسلام ۲۰۹
- ۲-۸-۳- جایگاه موضوعات مختلف تربیتی، اخلاقی و حقوقی اجتماع ۲۱۰
- ۳-۸-۳- جایگاه تعلیمات دینی و شرعی در متون درسی ۲۱۲

فصل چهارم: چگونگی رویکرد آمرانه حاکمیت در نوسازی نظام آموزشی

- الف: ارکان سیاستگذاری ۲۱۸
- ۱-۴- نقش و عملکرد شورای عالی معارف در تبیین ساختار و محتوای نظام آموزشی ۲۱۹
- ۲-۴- جایگاه و نقش سازمان پرورش افکار در نظام آموزشی ۲۳۶
- ب: ارکان اجرایی ۲۴۱
- ۳-۴- نقش و عملکرد وزارت معارف بر ساختار و محتوای نظام آموزشی ۲۴۲
- ۴-۴- تعلیمات ابتدایی و روند فعالیت مدارس ابتدایی ۲۴۸
- ۵-۴- روند توسعه کمی مدارس متوسطه ۲۵۲
- ۶-۴- برنامه ریزی درسی در مدارس ابتدایی و متوسطه ۲۵۵
- ۷-۴- روند شکل گیری و فعالیت مدارس عالی ۲۶۳
- ۸-۴- سیر تاریخی شکل گیری و فعالیت مراکز تربیت معلم ۲۷۲
- ۹-۴- بررسی سیر تدوین و تالیف کتب درسی ۲۸۴
- ۱-۹-۴- دوره اول، سالهای ۱۳۰۴ تا ۱۳۰۷ ش. (آغاز تحول) ۲۸۷
- ۲-۹-۴- دوره دوم، سالهای ۱۳۰۸ تا ۱۳۱۷ ش. ۲۸۸
- ۳-۹-۴- دوره سوم، از ۱۳۱۷ ش. تا پایان سلطنت رضاشاه : ۲۸۹